

Fergeavløsningsprosjekt – styrking av rammevilkår

Sluttrapport fra forstudien gjennomført i tidsrommet 29.01.25-29.04.25.

Innledning og bakgrunn

Todalsfjordprosjektet AS tok høsten 2024 initiativ til et koordinert arbeid for å styrke rammevilkårene for fergeavløsningsprosjekt. Styret vedtok i styremøte 25.11.24 følgende:

«Styret i Todalsfjordprosjektet AS ber daglig leder, sammen med styreleder, utarbeide en prosjektbeskrivelse for et arbeid som har som mål å styrke de sentrale rammevilkårene for fergeavløsningsprosjekt. Prosjektbeskrivelsen skal danne grunnlag for en søknad til Møre og Romsdal fylkeskommune hvor man ber om tilslutning og økonomisk støtte til initiativet».

Prosjektbeskrivelsen utarbeidet i tilknytning til søknaden er vedlagt.

Fylkesutvalget i Møre og Romsdal fylkeskommune vedtok 27.01.25 å støtte initiativet, inkludert finansiering av en forstudie. [Saksframlegg kan leses her \(sak 07/25\)](#).

Vedtak i fylkesutvalget:

«Fylkesutvalet vedtar å innvilge søknaden knytt til rammevilkår for ferjeavløsningsprosjekt med inntil 100 000 kroner ekskl. meirverdiavgift. Inndekning av denne kostnaden vil skje via reserveposten til fylkesutvalet. Reserveposten til fylkesutvalet er etter ei slik tildeling på 2,039 mill. kroner.

Fylkesutvalet syner til at Møre og Romsdal har 20 ferjesamband på fylkesvegane. Fylket har spreidd busetnad og er eit stort eksportfylke. Ferjesambanda er ei utfordring både for busetnaden, rekruttering av arbeidskraft og næringstrafikken i fylket. Møre og Romsdal fylkeskommune meiner at prosjektet for å betre dei statlege rammevilkåra for ferjeavløsningsprosjekt vil kunne utløyse fleire fjordkryssingar og stiller seg bak initiativet.

Fylkesutvalet ber prosjektet om å orientere samferdselsutvalet og fylkesutvalet etter at fase 1 er gjennomført».

Rapportering aktiviteter og konklusjoner

Todalsfjordprosjektet AS startet opp forstudien rett etter vedtaket i fylkesutvalget, og har gjennomført de de skisserte aktivitetene i forstudien som planlagt.

Aktiviteter i forstudien

- Kartlegge og kontakte alle planlagte fylkeskommunale fergeavløsningsprosjekt i landet.
- Kontakte politisk og administrativ ledelse i de aktuelle fylkeskommune.
- Kontakte KS regionalt (i de aktuelle fylkene) og nasjonalt.
- Samle aktørene til egne digitale møter i de respektive fylkene.
- Etter gjennomføring av kulepunktene over, arrangere felles møter (digitalt/fysisk) for å avklare samlet interesse for å gå over i et hovedprosjekt.

[Kartlegge og kontakte alle planlagte fylkeskommunale fergeavløsningsprosjekt i landet:](#)

Forstudien har kartlagt i alt 28 planlagte fylkeskommunale fergeavløsningsprosjekt langs kysten. Prosjektleder har vært i kontakt med alle planlagte fergeavløsningsprosjekt, hvor det er oppgitt kontaktpersoner, for å orientere om og drøfte initiativet. Se vedlagte landsoversikt over planlagte fylkeskommunale fergeavløsningsprosjekt.

Kontakte politisk og administrativ ledelse i de aktuelle fylkeskommune:

Prosjektleder har hatt samtaler og e-postkorrespondanse med politisk og administrativ ledelse i de aktuelle fylkeskommunene for å orientere om og drøfte initiativet, samt innhente opplysninger om planlagte fergeavløsningsprosjekt i den enkelte fylkeskommune. Se vedlagte oversikt.

Kontakte KS regionalt (i de aktuelle fylkene) og nasjonalt:

KS regionalt har vært invitert til de planlagte møtene i forstudien, samt fått tilsendt informasjon om initiativet. Det er opprettet kontakt med KS sentralt etter at de regionvise møtene er gjennomført.

Samle aktørene til egne digitale møter i de respektive fylkene:

- 27. mars for Agder, Rogaland, Vestland og Møre og Romsdal: 33 deltakere
- 28. mars for Trøndelag, Nordland og Troms: 16 deltakere

I møtene ble initiativet presentert og drøftet. Samtlige som hadde ordet var positiv til initiativet, og ville gjerne være med videre i arbeidet. Det kom inn flere innspill i møtene som ble dokumentert i eget referat (sammendrag). Se vedlagte sammendrag og presentasjoner fra møtene.

Basert på drøftingene og innspill i de innledende møtene ble det utarbeidet en skisse til et hovedprosjekt som skulle danne grunnlaget for et felles avsluttende møte i forstudien.

Arrangere fellesmøte for å avklare samlet interesse for å gå over i et hovedprosjekt:

- 11. april avsluttende møte for alle: 35 deltakere.

Skissen til hovedprosjektet ble sendt ut i forkant av møtet. Skissen ble gjennomgått og drøftet i møtet. Se vedlagte prosjektbeskrivelse for hovedprosjektet.

Basert på innspill fra aktørene i møter i forstudien, sluttet møtedeltakerne seg til følgende løp for et hovedprosjekt:

«Det settes ned to arbeidsgrupper:

1. Ei gruppe som skal arbeide med **rammebetingelsene** og komme med forslag til endringer som vil gagne planlagte fergeavløsningsprosjekt.
2. Ei gruppe som skal legge en **strategi** for påvirkning inn til sentrale myndigheter, politiske parti og andre relevante aktører som kan bidra til en styrking av rammevilkårene.

Gruppe for rammebetingelser

Det foreslås at fylkeskommunene peker ut en faglig ressurs inn i arbeidet. Innspill kommet inn i forstudien vurderes av arbeidsgruppa. Det oppfordres til at gruppa involverer planlagte fergeavløsningsprosjekt i arbeidet. Arbeidsgruppa bør invitere relevant fagavdeling i KS inn i arbeidet.

Styreleder i Todalsfjordprosjektet AS stiller seg til disposisjon som koordinator i arbeidet.

Gruppe for strategi

Det foreslås at fylkeskommunene peker ut hver sin politiske representant som medlem inn i gruppa. Innspill kommet inn i forstudien vurderes av arbeidsgruppa.

Daglig leder i Todalsfjordprosjektet AS stiller seg til disposisjon som koordinator i arbeidet.

Involvering

Det forutsettes at gruppene legger fram sine forslag til prioriteringer i et fellesmøte hvor alle involverte i forstudien inviteres, pluss KS, NHO og LO. Arbeidet bør være ferdig innen 6. juni, slik at det bl.a. kan inviteres til møter med stortingsrepresentanter før Stortinget avslutter til sommeren og departementene begynner sin ferieavvikling.

To faser

Sett i lys av tidsperspektivet, kan det være fornuftig å dele videre arbeid inn i to faser.

Fase 1:

Gjennomføre hovedprosjektet som skissert. Enes om noen konkrete og realistiske forslag for å få en rask forbedring av rammevilkårene. Påvirkningsarbeidet for å få forståelse for forslagene vil pågå fram til stortingsvalget, og være i tråd med strategien som blir bestemt av deltakerne i hovedprosjektet.

Fase 2:

Komme sammen etter stortingsvalget for å gjøre opp status, samt legge videre strategi for arbeidet, herunder også vurdere innspill om evt. etablering av et nettverk mv.

Forankring og finansiering av hovedprosjektet

Det foreslås at det sendes en formell henvendelse til fylkeskommunene om støtte til initiativet, inkludert en søknad om finansiering. Andre finansieringskilder kan også være aktuelle.

Det er behov for finansiering til følgende (fase 1):

- Finansiering av evt. prosjektledelse/-koordinering: kr. 100 000 + mva. (tilsvarer om lag 90 timer). Til sammenligning er timebruk forstudie om lag 60 timer).
- Finansiering av reisevirksomhet, møteromleie, servering mv. knyttet til møtevirksomhet i arbeidsgruppene og påvirkningsarbeid: kr. 150 000.
- Finansiering evt. grafisk arbeid og trykksaker: kr. 100 000 + mva.

I tillegg utgjør ressursbruk gjennom administrativ og politisk ressurs fra fylkeskommunene og de aktuelle fergeavløsningsprosjektene, en betydelig egeninnsats som må synliggjøres.

Dersom det er grunnlag for å videreføre et felles arbeid etter fase 1, så må aktørene komme sammen for å drøfte og prioritere aktuelle tiltak, inkl. finansiering».

Samtlige som hadde ordet etter innledningene uttrykte at de er positive til initiativet, og at de ønsker at arbeidet skal videreføres. Se vedlagte sammendrag og presentasjon fra møtet.

Konklusjon: Anbefaler å gå videre med hovedprosjekt som skissert. Brev til de aktuelle fylkeskommunene hvor det bes om formell tilslutning til arbeidet, inkl. finansiering av hovedprosjektet.

Prosjektledelsen fulgte opp konklusjonene fra avsluttende møte, og sendte 15. april brev med søknad til hovedprosjektet til fylkeskommunene (Troms, Nordland, Trøndelag, Møre og Romsdal, Vestland, Rogaland og Agder). Se vedlagte brev.

Todalsfjordprosjektet AS vil, på vegne av aktørene som har sluttet seg til initiativet, følge opp henvendelsen overfor fylkeskommunene, og holde aktørene oppdatert om arbeidet.

Rapportering timebruk og økonomi

Fylkesutvalget vedtok å innvilge inntil kr. 100 000 eks. mva. til forstudien.

I søknaden til Møre og Romsdal fylkeskommune var det estimert en timebruk fra Todalsfjordprosjektet AS på om lag 60 timer. Timepris kr. 1 100 + mva.

Prosjektregnskapet viser en timebruk på 67 timer x 1 100 = kr. 73 700 + mva. = kr. 92 125 inkl. mva.

Egeninnsats:

Det er registrert til sammen 101 timer i egeninnsats fra aktørene knyttet til deltakelse i møtene i forstudien.

I tillegg har Todalsfjordprosjektet AS om lag 25 timer i egeninnsats knyttet til styrebehandling med oppdatering fra forstudien underveis i prosjektperioden, styrebehandling av prosjektskisse hovedprosjekt, sluttrapport og prosjektregnskap. Her er også saksforberedelser fra daglig leder i Todalsfjordprosjektet AS medregnet.

Vedlegg

- Prosjektbeskrivelse utarbeidet i tilknytning til søknaden
- Landsoversikt over planlagte fylkeskommunale fergeavløsningsprosjekt
- Oversikt over politisk og administrativ ledelse i de aktuelle fylkeskommunene
- Presentasjoner fra møtene 27. og 28. mars
- Sammendrag (referat) fra møtene 27. og 28. mars
- Prosjektbeskrivelse for hovedprosjektet
- Presentasjon fra avsluttende møte i forstudien 11. april
- Sammendrag (referat) fra avsluttende møte i forstudien 11. april
- Brev sendt 15. april til Troms, Nordland, Trøndelag, Møre og Romsdal, Vestland, Rogaland og Agder fylkeskommuner

Sluttrapport og prosjektrekskap ble behandlet og vedtatt i styremøte i Todalsfjordprosjektet AS 6. mai 2025 med følgende vedtak:

«Styret i Todalsfjordprosjektet AS godkjenner sluttrapport og prosjektrekskap fra forstudien *Styrking av rammevilkår for fylkeskommunale fergeavløsningsprosjekt*. Sluttrapporten og prosjektrekskapet sendes til Møre og Romsdal fylkeskommune».

6/5-25:

Per Ove Nydal

Styreleder

Tove-Lise Torve

Daglig leder